

سند راهبردی حوزه هنری انقلاب اسلامی

پیش نویس

حوزه هنری انقلاب اسلامی

دفتر برنامه ریزی و نظارت

تقریباً از اولی که حوزه هنری بوجود آمد، چشم بنده را گرفت و جذب کرد. این تعبیر درستی است. یعنی احساس کردم جزو آن صواب‌هایی که بنده در طول تاریخ کار و تلاش فکری و عملی خودم سراغ دارم - در همان تعداد معدودی که هست - یکی همین است. از همان اول فهمیدم که این یکی، آن چیزی است که «اصلها ثابت و فرعها فی السماء» باید باشد و یک کلمه

طیبه است...

حوزه هنری تشکیلاتی است که روی آن خیلی کار شده و حقی هم به هنر مذهبی دین دارد و باید به عنوان یک پایگاه همیشه حزب اللهی بماند و در کار نفوذ ارزش ها و معارف در بدنه هنر از همه جلوتر باشد. دو ویژگی مهم و شاخص در فعالیت‌های حوزه هنری یکی ایجاد یک حرکت عظیم، الهام بخش و بر انگیزاننده در زمینه ادبیات مقاومت و انقلاب اسلامی است و دیگری، جلوگیری از به ثمر نشستن خواست برخی جریان‌های معاند انقلاب اسلامی در جهت انزوای مفاهیم و حقایق انقلاب اسلامی که این حرکت پیشرو و موثر، کشور را از ادبیات وارداتی بی نیاز کرده است...

وقتی شما با کمترین و بهترین کلمات، معانی و مفاهیم عمیق را منتقل می‌کنید، از عمق جان لذت می‌برم. گزارش دفتر خودمان و گزارشی را که آقای مؤمنی فرستاده بودند، صبح مطالعه می‌کردم. در پایان سجده شکر بجا آوردم از این همه اتفاقات خوب. (مقام معظم رهبری)

در شورای سیاست گذاری حوزه هنری بر مزیت‌های نسبی حوزه در جهت ایفای تکالیف و مسئولیت‌هایش بحث شده است. اولین مزیت نسبی حوزه، خود انقلاب اسلامی است. یعنی اینکه فرهنگ انقلاب اسلامی در همه ابعادش. چه چیزی سبب انقلاب در این کشور شد و عمق فرهنگی و هویتی آن را رسیدگی و کار

کنند. حالا به طور طبیعی شهدا و خاطرات انقلاب و این موارد در آن هست و هرچیزی که به فرهنگ و هنر انقلاب اسلامی ربط دارد. دوم دفاع مقدس است که مثلاً اگر دفتر ادبیات، تئاتر، فیلم و... داریم در این راستا حرکت کنند، چون دفاع مقدس در زمان فعلی مرزهای جغرافیایی ما گسترش پیدا کرده، بیداری اسلامی و اکنون مقاومت و شهادی حرم و... این موارد زمینه کار ما خواهد بود. یعنی در متن انقلاب ما خواهد بود. بحث سوم سبک زندگی اسلامی ایرانی است چون ما می‌خواهیم در آینده تمدن‌سازی کنیم و ان‌شاءالله در مسیر تمدن‌سازی حرکت می‌کنیم. اساسنامه و اسناد بالادستی ما هم همین را می‌خواهد حکایت کند. موارد علمی و دانش محوری و تولیدات ما و در همه زمینه‌ها می‌خواهیم به سمت تمدن‌سازی برویم. پس این سه محور جزو تکالیف حوزه هنری هستند.

اگر از این مولفه مفهومی بیابیم بیرون و سراغ مولفه‌های فردی برویم، هنرمندان اسلامی و هنرمندان انقلابی باید حفظ شوند، پاس داشته شوند. تربیت هنرمندان نسل جدید باید در دستور کار باشد و با توجه به توسعه فناوری و عرصه‌های مختلف جدیدی که دارد پدید می‌آید خودشان را روزآمد کنند. پس آموزش باید شکل خوب و شماتیک زیبایی داشته باشد. با اهداف مشخص هم اینکه مسیری که دارند طی می‌کنند در راستای انطباق با زمان و هدف‌گیری صحیح پیش رود و نسل‌های جدید را هم تقویت کنند که در این مسیر جلو بیایند این هم محور مهمی است. در حوزه‌های جدید هم به نظر می‌رسد حوزه هنری باید فکر کند. حوزه‌هایی که تطبیق با فناوری دارد و در جریان فضای مجازی هم به طور جدی وارد شود. این‌ها ضروریاتی است که حوزه هنری باید درباره آنها برنامه و فکر داشته باشد و برنامه راهبردی مهمترین این برنامه‌هاست.

پیش‌گفتار

محسن مومنی‌شریف (رئیس حوزه هنری)

حوزه هنری، با همه فراز و نشیب‌هایش از دست‌آوردهای موفق و قابل‌توصیه انقلاب اسلامی به جهان اسلام است. این نهاد انقلابی با به خدمت گرفتن هنر در بیان مفاهیم عالی دینی و انقلابی و بردن هنر به میان جامعه متدین و مخصوصاً در شکل‌گیری هنر انقلاب اسلامی نقشی ممتاز داشته و دارد؛ تا آنجا که در بیان

رهبر عظیم‌الشأنمان از آن به‌عنوان حوزه هنری انقلاب اسلامی یاد شده است. باین‌همه، حوزه هنری در برابر همه اقدامات بالقوه در حوزه ادب و هنر انقلاب اسلامی خود را مسئول می‌داند و از خداوند منان توفیق می‌طلبیم که حوزه هنری روز از روز که می‌گذرد به جایگاه شایسته خود نزدیک و نزدیک‌تر شود. با همین اعتقاد و با رویکرد بازسازی و تجدید سازمان حوزه هنری، متناسب با دهه چهارم انقلاب اسلامی، تلاش در جهت تبیین و معرفی دیدگاه‌های هنری مکتب انقلاب اسلامی در برابر نظام هنری فرهنگ و تمدن غرب، در پیشانی فعالیت‌های آن است. طبعاً رسیدن به این مقصد عالی در گرو لطف و عنایت خداوند کریم و توجه به راهنمایی‌های رهبر فرزانه و هنرشناس انقلاب اسلامی و مستلزم برنامه‌ای راهبردی در افقی معین است که بر اساس آن، حوزه هنری با تمرکز بر فرصت‌ها و کاستی‌ها و نیز پیش‌بینی روند تحولات و تغییرات در آینده، جایگاه آرمانی خود را ترسیم کند.

هرچند امروز، صحبت از لزوم داشتن برنامه راهبردی، بیان بدیهیات است، اما نمی‌توان پنهان کرد که در حوزه هنری، خانه بانشاط و پرمهر ما، باوجود همه خصلت‌های خوب و گاه در نگاه دیگران غبطه برانگیز، گاه نگاه به آینده و برنامه‌ریزی بلندمدت آن چنان که باید مورد توجه قرار نگرفته است.

این سند که در چارچوب اصول و ارزش‌های انقلاب اسلامی، رهنمودهای امام راحل(ره)، منویات مقام معظم رهبری و در هماهنگی با سیاست‌های کلی نظام و سایر اسناد بالادستی برای افق ۱۴۰۴ تدوین شده، نقشه راهی است که همه باید بر مبنای آن برنامه‌ریزی و حرکت کنند تا به حوزه هنری مطلوب هر چه بیشتر نزدیک شوند. بی‌شک از رهگذر تلاش مخلصانه و روحیه جهادی هنرمندان و همکاران حوزه هنری به این مهم خواهیم رسید و درخشش حوزه هنری بیش از گذشته خواهد بود ان‌شاءالله.

فصل اول: تعاریف اساسی

- انقلاب اسلامی

انقلاب اسلامی یک تفسیر اسلامی و الهی بوده و به معنای زنده کردن دوباره اسلام است. انقلاب اسلامی؛ یک تحول اخلاقی، فرهنگی و اعتقادی است که به دنبال آنها تحول اجتماعی، اقتصادی و سیاسی و آنگاه رشد همه جانبه ابعاد انسان‌ها می‌آید. وقوع انقلاب اسلامی بر اساس یک ضرورت طبیعی و تاریخی و مبتنی بر قواعد و سنن الهی است. برخی از ویژگی‌های انقلاب اسلامی عبارت‌اند از برخورداری از پشتوانه عظیم فلسفه و فقه و معارف اسلامی، انقلاب اجتماعی همه جانبه همراه با تحول بنیادین در زندگی انسان‌ها، استواری بر پایه فرهنگ و اعتقاد و ایمان، بهره‌مندی از رویکرد ارزشی و هدف‌گیری اصلاح مفاسد بشری، حاکم‌سازی فرهنگ توحیدی بجای فرهنگ الحادی و استبدادی، شکل‌گیری بر مبنای نظم و انضباط انقلابی.

- سازمان تبلیغات اسلامی

سازمان تبلیغات اسلامی از جمله نهادهایی است که با هدف اعتلای فرهنگ غنی اسلام و تبلور حیات معنوی و تعیین و ترویج شاخص‌های اعتقادی و با فرمان امام راحل (ره) بنیاد نهاده شد. پیرو تحولاتی که لازمه وجودی یک نهاد پویاست و با عنایت و رهنمودهای خاص مقام معظم رهبری محورهای اساسی آموزش، تحقیق و پژوهش، نشر و گسترش فرهنگ و معارف اسلامی و انس با قرآن، با بهره‌گیری از ابزارهای جدید و فن آوری روز در سرلوحه فعالیت این سازمان قرار گرفته است.

- حوزه هنری

حوزه هنری از عمده‌ترین متولیان فرهنگی- هنری کشور است که با محوریت عنصر الهی اسلام و حکومت اسلامی دست‌اندرکار فعالیت‌های گسترده و متنوعی در جهت حفظ امتداد خط هنر متعهد و انقلابی و تکیه بر آرمان‌های انقلاب اسلامی است. حوزه هنری با ارائه پوشش‌های حمایتی در قالب طرح‌ها و پروژه‌های فرهنگی و هنری با محوریت دین و ارزش‌های مذهبی در تلاش است تا ضمن انجام وظایف اصلی خود طیف وسیعی از اقشار اجتماع اعم از هنرمندان، جوانان، علاقه‌مندان و افراد دارای استعداد را حمایت و پشتیبانی نماید. این موسسه با برگزاری جلسات گروهی، با شرکت علاقه‌مندان رشته‌های مختلف و نیز با برگزاری مسابقات و شب‌های شعر، مسابقات طراحی و نقاشی فراخوان برای مقالات ارزشمند در زمینه‌های گوناگون تلاش می‌نماید تا علاوه بر معرفی مجامع سالم و

هدفمند برای حضور فعال هنرمندان و جوانان و سایر علاقه‌مندان تلاش می‌کند تا گامی موثر در راستای تامین خدمات اجتماعی و فرهنگی در راستای هنر انقلابی بردارد. حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی سال‌های طولانی است که با فعالیت مستمر در امر آموزش عالی، آموزش‌های آزاد و آموزش‌های خاص در قالب دوره‌های کوتاه مدت و میان مدت نیز گام‌های موثری را در جهت اعتلای سطح علمی و ارتقا معلومات هنری در میان علاقه‌مندان و در نهایت سطح کشور بردارد.

- نهاد انقلابی

نهادهای انقلابی به ادارات، بنیادها، موسسات یا سازمان‌هایی گفته می‌شود که پس از پیروزی انقلاب اسلامی، به موجب انقلاب یا برای تحکیم و حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی ایجاد شدند. از جمله این نهادها سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری، بنیاد مستضعفان و جانبازان، بنیاد شهید انقلاب اسلامی، سپاه پاسداران انقلاب اسلامی و کمیته امداد امام خمینی است که بعضی از این نهادها بموجب قانون فهرست نهادها و موسسات عمومی غیر دولتی توسط مجلس شورای اسلامی بعنوان نهاد و موسسه غیر دولتی احصاء شده اند. نهادهای انقلابی به سبب ساختار تشکیلاتی و حیطه وظایف و اختیاراتشان، دارای ویژگی‌های متمایزی از واحدها و موسسات دولتی هستند. به عنوان مثال وابستگی حداقلی نهادهای مذکور به واحدهای دولتی دستگاه اجرایی کشور؛ مقررات خاص در استقلال اجرایی، مالی، حقوقی و... این نهادها و عزل و نصب مدیران نهادهای انقلابی، خارج از حیطه اختیارات قوه مجریه و...

- ائتلاف انقلابی

همراستایی و همسویی نهادهای انقلابی و همراهی برخی از مجموعه‌های مردمی که دغدغه‌های انقلابی دارند، موجب تشکیل ائتلاف‌های انقلابی می‌شود. در ائتلاف انقلابی نقش هریک از نهادها و سازمان‌ها و مردم تعیین نشده است بلکه جنبه خودجوشی و تکاملی استنباطی هریک از متللفین منجر به تلقی یک ائتلاف می‌شود. ائتلاف انقلابی با ابزار، زبان‌ها، برنامه‌ها و اهداف عملیاتی متنوع و مختلف، همه در جهت اعتلای انقلاب اسلامی ایران می‌کوشند تا از این رهگذر بتوانند پرچم انقلاب اسلامی را افراشته نگاه دارند و به حکومت جهانی حضرت ولیعصر(عج) ملحق کنند.

- جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

فهم و تبیین و تثبیت و انفاذ ماهیت فرهنگی انقلاب اسلامی و پایش پیشرفت‌های فرهنگی کشور متناسب با ظرفیت‌ها و شایستگی‌های عظیم ایران اسلامی و انقلابی و بازآرایی مداوم داشته‌های فرهنگی در این عرصه، وجه لزوم تبلور جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی است. مدیریت راهبردی چالش‌های این حوزه با استفاده کامل و کارآمد و هم‌افزا از همه فرصت‌ها و ظرفیت‌ها و نیز مهار تهدیدها و آسیب‌ها با نگاه حکیمانه و معقول و مواجهه هوشمندانه با معارضات مهاجمان و ستیزه‌گران از جمله تکالیف اصلی این نهادهای درگیر حمایت کننده در این جبهه است. عرصه‌های کلیدی و اساسی همچون تولید علم، سبک زندگی، آموزش و پژوهش، فرهنگ عمومی، مهندسی فرهنگی، حوزه‌های مهمی هستند که بسترسازی آن در جمهوری اسلامی بر عهده نهادهای فعال در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی است.

- جریان بنیادین انقلابی

جریان بنیادین انقلابی با تمسک به فلسفه وجودی انقلاب و خط فکری و اعتقادی بنیانگذار انقلاب اسلامی و تداوم و توسعه آن مبتنی بر اصول و چارچوبهای اندیشه‌ای رهبر فرزانه انقلاب، به تولید محتوا، اندیشه و فکر در راستای تبیین و ترویج مفاهیم بنیادین و اصول اساسی انقلاب اسلامی در حوزه‌ها و زمینه‌های مختلف اقدام می‌کند. در حقیقت جریان بنیادین انقلابی زیرساخت فکری و خوراک اندیشه‌ای اصولی و پاسخگوی شبهات وارده به انقلاب اسلامی هستند. جریان بنیادین انقلابی عموماً ساختار خودجوش و تکلیف محور خود را از حوزه‌های علمیه و نهادهای انقلابی تشکیل داده است تا از این مسیر، مشرب فکری پیروان انقلاب اسلامی را سیراب کند.

- هنر و هنرمند متعهد

هنر متعهد هنری است که به مبانی و ارزش‌های انسانی و اسلامی پایبند است و همت و تلاش خود را در جهت ترویج این ارزش‌ها به کار می‌گیرد. با این معنا هنری که نسبت به حقیقت و باورها و ارزش‌های الهی تعهد دارد، هنر متعهد است. با این وصف، هنرمند متعهد سفیر هنر متعهد است چرا که هنرمند متعهد خلاقیت هنری خود را در جهت تعمیق هنر متعهد بکار می‌گیرد و آثارش همواره به صورت مستقیم و غیر مستقیم سجایای اخلاقی و مفاهیم انسانی را تنفیذ می‌کند چرا که اعتقادات انسانی و دینی و جهان بینی یک هنرمند در خلق آثار و اثربخشی آن، نقش مستقیم دارد و نمی‌توان

از یک اندیشه غیر متعهد آثاری را انتظار داشت که جامعه را به سمت اخلاق، کمال، تعالی و بالندگی هدایت کند.

- هنر انقلاب و هنرمند انقلابی

هنر انقلاب هنری است که ضمن پایبندی به هنر متعهد، نمایانگر ارزش‌های انقلاب اسلامی است. هنرمند انقلابی هنرمندی است که به توان، مهارت، دانش، ذوق و خلاقیت خود را به هنر انقلاب اختصاص داده است و نسبت به خواسته‌های ارزشی جامعه انقلابی ایران مسئول و پاسخگوست و خود را عنصری فعال در جهت ایفای نقش اساسی هنر انقلابی می‌داند چرا که یکی از ویژگی‌های هنر متعهد و انقلابی فعال و اندیشه‌گرا بودن است و در شرایط مختلف فرهنگی و اعتقادی و سیاسی و نظامی، عکس‌العمل مناسب و هوشمندانه و مبتنی بر ارزش‌های محوری انقلاب اسلامی نسبت به جامعه دارد.

- نظام هنر متعهد و انقلابی

نظام هنر متعهد و انقلابی، زیرساخت و بستری برنامه‌ریزی شده و منسجم است که برای تبلور و بروز هنر متعهد و انقلابی و به تبع آن هنرمند متعهد و انقلابی، طراحی شده است. این نظام دارای ابعاد و ارکانی است که از سیاستگذاری، راهبری، مدیریت، نظارت، حمایت و... در راستای تعمیق هنر متعهد و انقلابی تشکیل شده است از این رو نقش حکومت، دولت‌ها، نهادهای انقلابی، سازمان‌های فرهنگی و هنری و گروه‌های اجتماعی در ایجاد و اصلاح نظام هنر متعهد و انقلابی انکارناپذیر است.

- گروه هنرمندان متعهد و انقلابی

مجموعه‌های انسانی متشکل از افراد هنرمند که همت خود را مصروف هنر متعهد و انقلابی می‌کنند. این مجموعه‌ها به دلیل نخبگی هنری خود در هریک از زمینه‌های هنری، دارای اثرگذاری بر جامعه هستند. گروه هنرمندان متعهد و انقلابی همواره با هم‌افزایی و همیاری یکدیگر، بر تقویت بینش و دانش یکدیگر کمک می‌کنند تا از این رهگذر انسجام خود را تقویت نمایند.

- جامعه هنرمندان متعهد و انقلابی

جامعه هنرمندان متعهد و انقلابی، مجموع آحاد و گروه‌های هنرمند متعهد و انقلابی هستند که به دلیل تجمع و تراکم هنری در هر یک از زمینه‌های هنری، منشاء اثرگذاری بر فرهنگ و اخلاق جامعه

هستند. جامعه هنرمندان متعهد و انقلابی مخاطب اصلی توقع تولید آثار و محصولات هنری بر اساس باورها و ارزشهای انقلاب برای مردم ایران اسلامی هستند.

- فعالیت هنری متعهد و انقلابی

فعالیت هنری متعهد و انقلابی، تولید آثار هنری و خدمات فرهنگی هنری در هر یک از رشته‌ها و رشته‌های هنری است که در راستای تعمیق و ترویج فرهنگ انقلابی به وسیله هنر متعهد و انقلابی تلاش می‌کند. این فعالیت تبعاً دارای معیارها و ضوابط خاص هنر بوده و مضاف بر آن، روح هنر متعهد و انقلابی را القا می‌کند.

فصل دوم: ابعاد سند راهبردی

- چشم انداز

حوزه هنری در افق ۱۴۰۴ به عنوان موثرترین نهاد هنری ایران اسلامی، راهبری هنر متعهد و انقلابی را برعهده خواهد داشت و ضمن تدوین و تبیین اصول بنیادین و مبانی فکری مکتب هنر انقلاب، از رهگذر مدیریت جهادی، نفوذ ارزش‌ها و معارف در پیکره هنر، آفرینش آثار نمونه و الگو، پرورش استعدادهای هنری متعهد و متمایز و جهت بخشی به جوش‌های هنری انقلاب اسلامی تلاش می‌کند تا جبهه هنری انقلاب اسلامی را تحکیم و تقویت کند.

- بیانیه رسالت

حوزه هنری انقلاب اسلامی رسالت اصلی خود را تولید اندیشه، محتوا و محصولات هدفمند، خاص، فاخر و اثرگذار در عرصه هنر و ادبیات مبتنی بر اصول و مفاهیم اسلام ناب محمدی، آرمان‌های انقلاب اسلامی ایران و ارزشهای دفاع مقدس پایه گذاشته است. همچنین پژوهش در زمینه بنیان‌های نظری و نیز مسایل کاربردی هنر متعهد و انقلابی، برجسته سازی چهره‌های هنر متعهد و هنرمندان طراز انقلاب اسلامی، پرورش سرمایه انسانی مستعد و متعهد و ترفیع آنان به هنرمندان شاخص و اثرگذار در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی بوسیله ابزارهای آموزشی و تربیتی، ترویج اندیشه و فکر هنری مبتنی بر هنر متعهد و انقلابی و عرضه محصولات هنری خود به جامعه مخاطب از دیگر رسالت‌های حوزه هنری انقلاب اسلامی است. در این راستا تعامل موثر با هنرمندان متعهد انقلاب اسلامی در جهت تقویت و حمایت ایشان و پایش مداوم محیط هنری کشور برای فهم بهتر حرکت‌ها و رویش‌های انقلابی و هدایت و جهت بخشی جریان‌ها و گروه‌های مختلف درون جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی و مذاقه در تحرکات جبهه معاند تکالیفی جدا ناپذیر از رسالت حوزه هنری انقلاب اسلامی است.

- بیانیه مأموریت

حوزه هنری انقلاب اسلامی نهادی است تخصصی در شاخه‌های مختلف ادبیات و هنر (شامل آفرینش‌های ادبی، ادبیات پایداری و بیداری اسلامی، هنرهای تجسمی، هنرهای نمایشی، موسیقی، سینمایی، معماری و...) که در راستای سنت‌گذاری حسنه و ابلاغ اثربخش پیام انقلاب اسلامی به

جریان سازی فکری، تولید اندیشه، ایده، الگو، محتوا و محصولات متنوع هنری متناسب با هنر متعهد و انقلابی اقدام می‌پردازد. همچنین پرورش هنرمندان جوان، حمایت از جامعه هنرمندان انقلاب اسلامی، ترویج دستاوردهای هنر و ادبیات انقلاب اسلامی و تعامل با جامعه هنرمندان انقلاب اسلامی و پایش مستمر محیط فرهنگی و هنری کشور و راهبری هنری جریان‌های فکری و عملیاتی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی را وظیفه خود می‌داند.

- ارزش‌های محوری

- ❖ ارزش‌های اسلامی و آرمان‌های انقلاب
- ❖ خط مشی‌های ولایت مطلقه فقیه
- ❖ ارزش‌های دفاع مقدس، پایداری و بیداری اسلامی
- ❖ مطالبه عمومی امت انقلاب اسلامی
- ❖ دانش، نوآوری‌های هنری و خلاقیت‌های نوظهور
- ❖ سرمایه معنوی هنر متعهد و انقلابی

- اهداف کلان

- بستر سازی برای رشد و شکوفایی هنر مبتنی بر معرفت اسلامی و متعهد به ارزش‌های انقلاب اسلامی
- ترویج و گسترش مبانی و ارزش‌های انقلاب اسلامی و فضائل اخلاقی با بهره‌گرفتن از هنر
- تبیین و معرفی وجوه گوناگون و ویژگی‌های ذاتی و فنی هنر و ادبیات انقلاب اسلامی
- شناخت علمی و دقیق جریان‌های هنری معارض با تفکر انقلابی و اسلامی و کشف راه‌های مقابله فرهنگی با آنها
- رشد استعدادها و خلاقیت‌های هنری و ادبی از طریق شناسایی، تربیت، تقویت و معرفی هنرمندان برجسته طراز انقلاب اسلامی
- جریان‌سازی هدایتگر هنری بر بنیاد تولید و نمونه آفرینی هنری

- راهبردها

- ترویج مبانی و دستاوردهای هنر متعهد و انقلابی
- آفرینش و نمونه آفرینی آثار و تولیدات در زمینه هنر و ادبیات انقلاب اسلامی
- تولید علم، اندیشه و محتوای لازم برای تثبیت هنر متعهد و انقلابی
- پرورش مستمر هنرمندان جوان متعهد و انقلابی
- حمایت از هنرمندان و گروه‌های مردمی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
- تولید محصولات و ارائه خدمات فرهنگی و هنری برای امت انقلاب اسلامی
- تعامل موثر با نهادهای انقلابی فرهنگی و هنری در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
- پایش تحرکات فرهنگی و هنری مخالفان و معاندان انقلاب اسلامی
- ارتقاء کارآمدی و اثربخشی حوزه هنری

فصل سوم: راهبردها

➤ راهبردهای هویتی

- ترویج مبانی و دستاوردهای هنر متعهد و انقلابی
- آفرینش و نمونه آفرینی آثار و تولیدات در زمینه هنر و ادبیات انقلاب اسلامی
- تولید علم، اندیشه و محتوای لازم برای تثبیت هنر متعهد و انقلابی
- پرورش مستمر هنرمندان جوان متعهد و انقلابی
- حمایت از هنرمندان و گروه‌های مردمی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

➤ راهبردهای زمینه‌ای

- تولید محصولات و ارائه خدمات فرهنگی و هنری برای امت انقلاب اسلامی در موضوعات
 - مکارم اخلاقی و اخلاق مداری
 - سبک زندگی ایرانی اسلامی
 - کودک و نوجوان
 - پایداری، دفاع مقدس و بیداری اسلامی
 - مدیریت جهادی و اقتصاد مقاومتی

➤ راهبردهای نهادی

- تعامل موثر با نهادهای انقلابی فرهنگی و هنری در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
- پایش تحرکات فرهنگی و هنری مخالفان و معاندان انقلاب اسلامی
- ارتقاء کارآمدی و اثربخشی حوزه هنری

فصل چهارم: اقدامات راهبردی

➤ راهبردهای هویتی

- ترویج مبانی و دستاوردهای هنر متعهد و انقلابی
 - ایجاد زیرساخت‌های فیزیکی مناسب برای عرضه محصولات هنری
 - ایجاد شبکه بازاریابی و توزیع آثار هنری تولید شده
 - بازسازی سینماهای فرسوده حوزه هنری در استان‌های مختلف
 - استفاده از فناوری‌های نوین در عرصه توزیع محتوا و ارایه آثار هنری
 - عرضه آثار و محصولات هنری تولیدی به بازارهای جهانی
 - توسعه رسانه‌های ارتباطی و اجتماعی هدفمند و مناسب با اهداف هنر متعهد و انقلابی

- آفرینش و نمونه آفرینی آثار و تولیدات در زمینه هنر و ادبیات انقلاب اسلامی
 - الگوسازی سبک‌های هنری در زمینه‌های مورد اقبال جامعه
 - حمایت از تولیدات خودجوش هنری در مینه هنر و ادبیات انقلاب اسلامی
 - بکارگیری آگاهانه و هوشیارانه از رسته‌ها و سبک‌های جدید هنری جهت بهره‌گیری در تولید آثار و تولیدات مبتنی بر هنر و ادبیات انقلاب اسلامی

- تولید علم، اندیشه و محتوای لازم برای تثبیت اصول هنر متعهد و انقلابی
 - تدوین برنامه راهبردی جامع برای تهیه و تبیین مباحث بنیادین نظری در زمینه‌های مختلف هنری
 - تمرکز بر پژوهش‌های بنیادین و کاربردی در محور هنر متعهد و انقلابی
 - ایجاد بستر مناسب برای تضارب آراء، تولید فکر و گفتمان‌سازی و نظریه‌پردازی در عرصه هنر متعهد، هنر دینی و هنر و ادبیات انقلاب اسلامی

- پرورش مستمر هنرمندان جوان متعهد و انقلابی
 - شناسایی و جذب استعداد‌های هنری جوان و مستعد
 - آموزش و تربیت استعداد‌های جوان علاقمند به هنر و ادبیات انقلاب اسلامی
 - تولید محتوای آموزشی مناسب برای تعمیق هنر متعهد و انقلابی

- حمایت از هنرمندان و گروه‌های مردمی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
- شناسایی و جذب هنرمندان همسو با جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
- توجه نظام‌مند و اعتمادزا به هنرمندان شاخص و همسو با گفتمان هنر انقلابی
- برجسته سازی چهره هنرمندان طراز انقلاب اسلامی
- حمایت مادی و معنوی از هنرمندان نخبه و همسو با گفتمان هنر انقلابی
- همکاری هنری با هنرمندان شاخص در شهرها و استانهای دیگر
- پشتیبانی از فعالیت و تقویت جریان شکل‌گیری و توسعه گروه‌های مردمی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی

➤ راهبردهای زمینه‌ای

- تولید محصولات و ارائه خدمات فرهنگی و هنری برای امت اسلامی در موضوعات مکارم اخلاقی و اخلاق‌مداری، سبک زندگی ایرانی اسلامی، کودک و نوجوان، پایداری، دفاع مقدس و بیداری اسلامی، مدیریت جهادی و اقتصاد مقاومتی
- انجام تحقیقات بازار مؤثر به منظور طرح‌ریزی و تولید محصولات هنری مورد نیاز مخاطبان
- ایجاد زیرساخت‌های فیزیکی مناسب برای تولید آثار و محصولات هنری
- ایجاد فرایند نظام‌مند تضمین کیفیت
- برندسازی برای محصولات و آثار حوزه هنری در بین مخاطبین

➤ راهبردهای نهادی

- تعامل مؤثر با نهادهای انقلابی فرهنگی و هنری در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
- طراحی ساز و کارهای تمرکز بخشی به فعالیت‌های فرهنگی و هنری نهادهای انقلابی
- تقسیم وظایف میان نهادهای انقلابی فعال در جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی
- استفاده از ظرفیت موجود برای همکاری با نهادها و سازمان‌های مرتبط جهت بهره‌مندی از هم‌افزایی بین‌سازمانی

- هدایت و پشتیبانی از تشکلهای سازمانهای مردم نهاد فعال در زمینه هنر و ادبیات انقلاب
- ایجاد بستر تعاملات هنری هنرمندان انقلابی با هنرمندان جهان اسلام

○ پایش تحرکات فرهنگی و هنری مخالفان و معاندان انقلاب اسلامی

- رصد نظاممند روندها و تحولات فرهنگی و هنری در ایران و جهان
- انجام پژوهشهای آینده کاوی و آینده پژوهی در راستای موضوعات محوری هنری

○ ارتقاء کارآمدی و اثربخشی حوزه هنری

- ایجاد نظام اثربخش سیاست گذاری و برنامه ریزی در تمامی ابعاد و ارکان حوزه هنری
- تعمیق روش مدیریت جهادی در پیشبرد اهداف و برنامهها
- تعهد به پیاده سازی برنامههای بهبود سازمانی و بازنگری در فرآیندها و ساختار سازمان
- ارزیابی عملکرد واحدهای سازمانی، برنامهها و محصولات
- ایجاد نظام پرورش منابع انسانی و جذب نیروی انسانی نخبه
- ایجاد نظامهای اطلاعاتی و مدیریت دانش در حوزه هنری و شرکتهای تابعه
- هم افزایی فعالیتهای مراکز استانی و ستادی

فصل پنجم: اصول اساسی حاکم بر سند

اصول اساسی حاکم بر سند راهبردی حوزه هنری انقلاب اسلامی، که متأثر از "ارزش‌های انقلاب اسلامی"، "واقع بینی" و "تعامل‌زایی" است، برای تحقق مطلوب و حداکثری به شرح زیر تبیین می‌شود:

۱. در نظام هنر متعهد، اولویت با عمق بخشی به آثار و ظرفیت‌های هنر متعهد و خلاقیت‌های هنری جامعه انقلابی در راستای بهبود و تعالی سبک زندگی اسلامی - ایرانی است. در حقیقت با توجه به دایره امکانات حوزه هنری، تمرکز بر «مطلوب محدود» است که بتواند نقش جریان ساز و الگوساز را ایفا نماید و در ادامه «مقبول گسترده» نیز می‌تواند مورد توجه سیاست‌ها و برنامه‌ها قرار گیرد.

۲. بهره‌مندی از استعدادهای هنری از مظاهر لطف الهی است که برای هنرمند تعهدآور هم هستند از این رو در نظام هنر متعهد و انقلابی، سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی برای صاحبان آثار و استعداد هنری در حوزه‌های مختلف هنری با رویکردهای زیر صورت خواهد گرفت:

الف- پرورش و توانمندسازی هنرمندان متعهد و انقلابی در محیط واقعی و طبیعی جامعه - و نه در محیط آزمایشگاهی و دور از جامعه- که منجر به تعالی و رشد طبیعی ایشان در بستر جامعه و مسائل آن خواهد شد.

ب- کشف استعدادهای هنری با رویکرد فعال - و نه منفعل - صورت می‌گیرد. ایجاد محیطی خلاق جهت عرضه توانایی‌ها و استعدادها برای شناسایی آنها از اقتضائات این مهم است.

ج- معرفی و برجسته سازی رسانه‌ای هنرمندان طراز انقلاب و همچنین استعدادهای جوان متعهد که سرمایه‌های جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی به حساب می‌آیند با رویکرد نامشهود و نامحسوس به جامعه جهت تعمیق اثرگذاری آنها در سطح اجتماع که این رویکرد همسو با ضرورت اثرگذاری غیر مستقیم فرهنگ و اندیشه استوار می‌باشد.

د- پایش مستمر آثار و فعالیت‌های هنرمندان جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی در جهت ایجاد همگرایی و انسجام درونی آن به منظور افزایش اثربخشی و هم‌افزایی فرهنگی و هنری.

۳. لحاظ کردن تنوع رویکردها و رویه‌ها در رشته‌های مختلف هنری در حمایت از هنرمندان انقلاب، سیاست‌های تعامل حوزه هنری با هنرمندان متعهد، فرصت‌های پیش‌روی استعدادهای هنری و نیز پیش‌فرض‌های سیاست‌گذاری و مدیریت نظام هنری متعهد و انقلابی ضروری است.

۴. در نظام هنر متعهد و انقلابی، جامعه هنرمندان انقلاب اسلامی و نهادهای فرهنگی و هنری انقلاب، حسب امکان و ضرورت و بر اساس اصول و مبانی انقلاب اسلامی با هدف هم‌افزایی جبهه فرهنگی انقلاب اسلامی با یکدیگر تعامل سازنده و هماهنگی هم‌افزا خواهند داشت. از این رو برنامه‌ریزی برای اثرگذاری نظام هنر متعهد و انقلابی در جامعه، مبتنی بر رویکرد جریان محور است. هم از این روست که حوزه هنری انقلاب اسلامی علاوه بر هنرمندان انقلاب، مجموعه‌ها و گروه‌های انقلابی و متعهد هنری، نهادهای عمومی، دولتی، غیردولتی و مردم‌نهاد نیز می‌توانند در دایره این هم‌افزایی قرار گیرند. به این ترتیب و با توجه به ماهیت برنامه‌ها و فعالیت‌ها در جبهه فرهنگی و انقلابی و رویکرد جریان محور در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و اجرا در نظام هنر متعهد و انقلابی حوزه هنری دارای ساختاری غیرمتمرکز است.

۵. از آنجا که رسالت حوزه هنری در ساحت هنر متعهد و ارزش‌های انقلاب اسلامی تعریف می‌شود، همکاری و حمایت از هنرمندان انقلاب اسلامی مانع و رافع ایجاد یا توزیع فرصت برای دیگر هنرمندان نیست و همه آثار هنری شاخص که در گفتمان انقلاب اسلامی خلق می‌شوند امکان حمایت، معرفی و همکاری با حوزه هنری به نسبت اولویت‌های موضوعی و امکانات آن را خواهند داشت.

۶. ایجاد انگیزه و تقویت جریان هنر متعهد و انقلابی، سیاست اساسی پشتیبانی و حمایت در حوزه هنری است. به این معنا زمینه‌سازی تولید آثار هنری و تشویق و تجلیل از چهره‌ها و اقدامات شاخص در این عرصه، یکی از الزامات راهبردی حوزه هنری است.

۷. اثرگذاری و اثربخشی نظام هنر متعهد و انقلابی مستلزم فعالیت مستمر و تداوم جریان پرورش استعدادها و تولید آثار هنری و حضور و نگاه ارزشی و انقلابی است. بنابراین ممکن است افراد یا گروه‌هایی که در برهه‌ای از زمان متصف به عنوان هنرمند متعهد و انقلابی باشند، در زمان‌های دیگر به دلیل سکون، عقب رفت و عدول از باورها و ارزش‌های حاکم بر این نظام از دایره شمول آن خارج شوند. از این رو حوزه هنری خیمه گاه تفکر، آثار و جریان‌هایی است که به طور مستمر در گستره ارزش‌های انقلاب به آفرینش هنر و اندیشه می‌پردازند.

۸. نگاشت وظیفه‌ای (نهادی) تکالیف مرتبط با این سند در حوزه هنری که متولی اصلی مکتب هنر متعهد و انقلابی در کشور است به شرح زیر است:

الف- سیاست‌گذاری: سیاست‌گذاری و تصویب راهبردها و سیاست‌های مرتبط با این سند بر عهده شورای سیاست‌گذاری حوزه هنری است که توسط رییس حوزه هنری به این شورا ارائه می‌شود.

ب- راهبری، ابلاغ و جاری سازی: راهبری و ابلاغ سند راهبردی توسط عالی ترین مقام اجرایی حوزه هنری (رییس حوزه هنری) صورت می‌گیرد و وظیفه جاری سازی آن در سرتاسر ابعاد و ارکان حوزه هنری برعهده شورای معاونین حوزه هنری مشتمل بر معاون هنری، معاون سینمایی، معاون آموزش و پژوهش، معاون اداری و مالی، مدیرکل امور استانها، مدیرکل دفتر برنامه‌ریزی و نظارت و مدیرکل روابط عمومی و امور بین الملل است.

ج- نظارت و به روزآوری: نظارت بر حسن اجرای سند راهبردی در ارکان و ابعاد حوزه هنری و ارزیابی تحقق اهداف سند و پیشنهاد سازوکار تحقق اهداف سند به بخش‌های مرتبط و همچنین تدوین پیشنهادهای روزآمدسازی سند بر عهده دفتر برنامه‌ریزی و نظارت حوزه هنری است.

د- فرهنگ‌سازی و اجرا: معاونت هنری، معاونت سینمایی، معاونت آموزش و پژوهش و اداره کل امور استانهای حوزه هنری در فرایند اجرایی کردن و فرهنگ‌سازی سند، مسئولیت مستقیم دارند و اداره کل روابط عمومی و امور بین الملل در راستای علنی کردن این اهداف و

برنامه‌ها تلاش می‌کند همچنین پشتیبانی اجرایی در جهت تسهیل اجرای برنامه‌ها و تحقق اهداف بر عهده معاونت اداری و مالی و حوزه ریاست است.

هـ- الزامات اجرایی: به منظور اجرایی شدن سند راهبردی اقدام‌های زیر انجام می‌شود:

- مراکز ستادی و استانی حوزه هنری موظف هستند حداکثر ظرف سه ماه پس از ابلاغ سند راهبردی، آیین‌نامه اجرایی مربوط به خود، شامل شرح وظایف هر مرکز در قبال سند راهبردی و برنامه‌های اجرایی آتی خود را منبعت از اقدامات راهبردی سند راهبردی، با همکاری دفتر برنامه‌ریزی و نظارت حوزه هنری تدوین و در جهت تصویب به شورای معاونین حوزه هنری ارجاع نمایند.
- مراکز ستادی و استانی حوزه هنری موظفند در چارچوب سند راهبردی، طرح‌ها و برنامه‌های جاری خود را بررسی و بازخوانی نمایند تا با اهداف سند راهبردی حوزه هنری یکپارچه و همراستا شود.
- دفتر برنامه‌ریزی و نظارت حوزه هنری موظف است تمامی برنامه‌های مراکز ستادی و استانی را با سند راهبردی تطبیق داده و در صورت لزوم با همکاری معاونت یا اداره کل ذیربط، اقدام مقتضی را برای اصلاح، تایید و تصویب آنها انجام دهد.

این سند مشتمل بر یک پیشگفتار و پنج فصل در جلسه ۱۱۰ مورخ ۱۳۹۵/۸/۱۱ شورای معاونین به تصویب رسید و اجرای آن از تاریخ تصویب الزامی است و کلیه مصوبات و سیاست‌های مغایر قبلی، لغو و بلااثر خواهد بود.